

ITALIANISMI ACCOLTI IN ALTRE LINGUE

Mirela AIOANE
Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

REZUMAT

Articolul cuprinde o scurtă prezentare istorică a împrumuturilor italienești de-a lungul secolelor, începând din secolul al XIV-lea până astăzi. În ultima parte ne referim la împrumuturile italienești în limba română, menționând pe cel mai mare promotor al italianismelor în limba noastră, Ion Heliade Rădulescu. Astăzi, Italia deține locul al șaisprezecelea în lume, ca număr de vorbitori, iar cele mai cunoscute cuvinte italiene în lume sunt: *mafia*, *pizza*, *spaghetti*, *espresso*, *cappuccino*.

Cuvinte cheie: italianisme, împrumuturi, asemănări

IL DISCORSO INDIRETTO LIBERO

Alina BACI-POP
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

REZUMAT

Discursul indirect liber este un fenomen al discursului narativ, care, asumându-și anumite tendințe stilistice, îi permite autorului să intervină în mod direct în derularea narațiunii, adjudecându-și rolul de interpret al gândurilor personajelor sale. Un rol important, în realizarea acestui procedeu, este ocupat de cititor, care trebuie să facă diferența între cine vorbește, care este punctul său de vedere și care sunt modalitățile de transmitere a informației către cititor. Din acest motiv, de multe ori, apar situații incerte, ambigue, care suprapun discursul indirect liber narațiunii, cititorul neputând da un verdict ferm cine este într-adevăr emițătorul: personajul sau naratorul.

Cuvinte cheie: discurs indirect liber, discurs narativ, narator

UNELE ASPECTE ALE FONETICII GRAIULUI DIN

LOCALITATEA STREJEȘTI, JUDEȚUL OLT

Iona BĂDESCU

REZUMAT

Articolul urmărește prezentarea principalelor particularități fonetice ale unui grai oltenesc vorbit în zona de vecinătate cu aria muntenească propriu-zisă, observând în ce măsură anumite trăsături se explică prin poziția geografică.

Cuvinte cheie: dialect, grai oltenesc, fonetică

POLITEȚEA VERBALĂ ÎN COMUNICAREA PE INTERNET

Gabriela BIRIȘ

REZUMAT

Utilizarea comunicării prin intermediul calculatorului (CMC), la nivel global, de către un număr de utilizatori în permanentă creștere a transformat internetul dintr-o sursă de informație într-un spațiu de dezbateră cotidiană. Articolul discută particularitățile lingvistice ale politeții/impoliteții plecând de la studierea câtorva bloguri românești.

Cuvinte cheie: politețe verbală, blog, chat

NOUVELLES TECHNOLOGIES ET ENSEIGNEMENT/APPRENTISSAGE DES LANGUES ÉTRANGÈRES

Janyne CAPDEVILLE
Université de Pau et des Pays de l'Adour, France

REZUMAT

Prezentul articol analizează impactul noilor tehnologii de informare și comunicare (TIC) asupra practicilor educaționale și mai ales asupra procesului de învățare/predare a limbilor străine. Pe lângă conceptul multimedia, este discutat și conceptul de rețele sociale. Aplicate în practica educațională, ele pot îmbunătăți activitățile bazate pe interacțiune socială și pe învățare prin cooperare.

Cuvinte cheie: didactica limbilor străine, tehnici de învățare/predare, tehnologii multimedia, TIC

APPLICATION OF FUNCTIONAL ANALYSIS: WRITING IN SCIENCE AND TECHNOLOGY

Mădălina CERBAN

REZUMAT

Una dintre aplicațiile gramaticii sistemico-funcționale este analiza modului în care sunt exprimate ideile în textele științifice și tehnice. Acest articol scoate în evidență unele dintre caracteristicile acestor tipuri de texte. Exemplificăm aceste caracteristici pe un text științific, iar concluzia pe care o putem trage este că gramatica funcțională este folositoare pentru acest tip de analiză.

Cuvinte cheie: nominalizare, texte științifice, analiză aplicată

ZUM POSSESSIVEN BEZUGSADJEKTIV IM DEUTSCHEN

Bogdana CÎRTILĂ

REZUMAT

Prezentul articol pune în evidență, în primul rând, proprietățile morfologice, sintactice și semantice ale adjectivelor relaționale cu valoare posesivă din limba germană contemporană. Aceste derivate adjectivale reprezintă posesorul într-o relație de posesie inalienabilă, ele caracterizând nominalul – obiect posedat și stabilind o relație de apartenență, în sensul cel mai larg al cuvântului, între

nominalul – obiect posedat și nominalul – bază derivată. Seriile paradigmatică, echivalente semantic, dar dispunând de proprietăți referențiale diferite, formate din adjectiv relațional, atribut genitival și compus substantival, toate cu valoare posesivă, relevă locul periferic pe care construcțiile în discuție îl ocupă în domeniul cognitiv al posesiei.

Cuvinte cheie: adjective relaționale, valoare posesivă, limba germană

RELATIONS TOPOLOGIQUES ET VERBES TÉLIQUES

Adriana COSTĂCHESCU

REZUMAT

În acest articol, autoarea studiază, pe baza unui corpus electronic, relațiile spațiale topologice (de conexiune și de incluziune) exprimate de verbe dinamice telice, adică acele verbe sau sintagme verbale ce exprimă acțiuni ce încetează în momentul în care se atinge o bornă finală (acțiunea verbului *a intra* încetează în momentul în care agentul a pătruns într-o anumită zonă bine delimitată, evenimentul denotat de sintagma *a alerga un kilometru* se sfârșește când agentul ajunge la capătul aceluia kilometru etc.). Folosind cadrul formal propus de Aurnague, Vieu, Borillo 1997, autoarea ajunge la concluzia că putem vorbi despre relații topologice exprimate de verbele dinamice în legătură cu starea preliminară evenimentului (de exemplu, *décrocher*) sau în legătură cu starea rezultantă (*accrocher*). Verbele au fost clasificate în verbe cu obiectul de localizat autopropulsat (*arriver, entrer*) sau cu obiectul de localizat transportat de o altă forță (*mettre, poser, lier, joindre...*). Verbele din această ultimă categorie au capacitatea de a exprima atât relații de conexiune cât și relații de includere, în timp ce verbele cu agenți ce se autopropulsează (și care coincid cu entitatea de localizat) exprimă fundamental relații topologice de incluziune.

Cuvinte cheie: relații spațiale, relații topologice, semantică

ASPECTE ALE EVOLUȚIEI SEMANTICE A CUVÂNTULUI LATINESC *CIVITAS*

Dana DINU

REZUMAT

Analiza comparativă a evoluției în limbile latină și greacă a celor două perechi de cuvinte *civitas-civis* și πόλις/πολίτης . dezvăluie funcționarea specifică a infrastructurii conceptuale a gândirii politice, juridice și instituționale la Roma și Atena, cele două state reprezentative ale civilizației antice. O înțelegere adecvată a termenilor și noțiunilor în discuție necesită atât o abordare semasiologică, cât și una onomasiologică. În plus, trebuie inclusă o a treia abordare, cea etimologică. Confruntarea informațiilor obținute din sursele epigrafice, juridice, literare sau istorice cu rezultatul interpretărilor lingvistice, etimologice, semantice, onomasiologice, conduce la concluzii pertinente privind semnificațiile antropologice și politice ale evoluției unor aspecte ale vocabularului politic latin care definește cetățenia.

Cuvinte cheie: *civitas, civis*, evoluție semantică

L'ORTHOGRAPHE FRANÇAISE ET LES RÉFORMES AU XXe SIÈCLE

Jan GOES
Université d'Artois, France

REZUMAT

Ortografia franceză este considerată deseori irațională și foarte dificilă. Desigur, comunicarea scrisă diferă de comunicarea orală, iar sistemul de scriere prezintă, în mod inevitabil, o serie de particularități care lipsesc în limba orală. Examinăm pe scurt aceste particularități ale ortografiei franceze în prima parte a articolului, înainte de a descrie principalele propuneri de reformă din secolul al XX-lea.

Cuvinte cheie: ortografie franceză, comunicare orală și scrisă, reformă ortografică

CRITICAL LITERACY: CHANGING MEANINGS IN CHANGING WORLDS

Gabriela GRIGOROIU

REZUMAT

Articolul pune în discuție conceptul de "Critical Literacy", care ar putea fi tradus în limba română cu *Literalizare Critică* sau *Literație Critică*, care ar fi mai adecvat decât Alfabetizare Critică, adăugând astfel noi sensuri acestor termeni. De asemenea, se fac referiri la interpretările și implicațiile acestor procese în educația contemporană, precum și la unele proiecte dezvoltate în unele țări.

Cuvinte cheie: gândire critică, Critical Literacy, curriculum

ASPECTS DE LA TRADUCTION DANS LA RÉDACTION LÉGISLATIVE BI- ET MULTILINGUE

Ancuța GUȚĂ

REZUMAT

Lucrarea noastră tratează despre principalele dificultăți ale traducerii juridice legate de specificul discursului legislativ. Elaborarea documentelor juridice în limbile oficiale ale țărilor semnatare ale convențiilor și tratatelor europene, rezultând din multiplicarea activităților comune în cadrul Uniunii Europene implică metode de redactare bi- și multilingvă.

Dacă luăm în considerare succesul activității de traducere, trebuie să indicăm elementele specifice fiecărui sector de activitate, evenimentele istorice și sociale care se află la baza versiunilor bi- și multilingve ale discursului legislativ.

Cuvinte-cheie: traducere juridică, discurs legislativ, redactare bi- și multilingvă

SINTACTICITATEA / ASINTACTICITATEA UNOR CLITICE DATIVALE

Maria Magdalena JIANU
Universitatea „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu

REZUMAT

Cliticele pronominale, ca reprezentare a "dativului etic" (cazul asintacticității) reprezintă de fapt expresia unei morfologii postsintactice, care favorizează interpretarea lor "efectivă" doar la nivelul structurii profunde în care argumentul nominal este impus. Aceste clitice sunt atribute ale recurenței, sintacticitatea lor fiind menținută de asemenea la nivelul structurilor de suprafață care vor fi analizate.

Cuvinte cheie: sintacticitate, asintacticitate, cliticizare

ÎMPRUMUTURI ȘI CALCURI ÎN TERMINOLOGIA LUCRĂRILOR NORMATIVE ALE LUI TIMOTEI CIPARIU

Mihaela MARCU

REZUMAT

Caracterul modern al scrierilor gramaticale ale lui Timotei Cipariu rezultă deopotrivă din organizarea materialului lingvistic și din terminologia utilizată de el. În această lucrare dorim să realizăm o prezentare a terminologiei gramaticale utilizate de Timotei Cipariu, evidențiind elementele de progres determinate de procesul de înnoire și modernizare al limbii literare.

Cuvinte cheie: Timotei Cipariu, lucrări normative, calcuri

ABORDAREA FONETICII, A ORTOGRAFIEI ȘI A PUNCTUAȚIEI ÎN PREDAREA ROMÂNEI CA LIMBĂ STRĂINĂ

**Maria MIHĂILĂ,
Elisabeta ȘOȘA**

REZUMAT

Dezvoltarea scrierii și a competențelor de pronunție ale elevilor străini este obiectul unor exerciții speciale care se axează pe anumite probleme legate de caracterul specific al limbii române. Exercițiile fonetice sunt grupate în funcție de criteriul opozițiilor și al comutărilor fonematice. Compoziția ortografică este cel mai complex exercițiu pentru învățarea normelor ortografice și exercițiile de dictare, precum și testele de evaluare sunt necesare pentru învățarea punctuației și a semnelor ortografice.

Aceste tipuri de exerciții sunt întotdeauna de un interes considerabil.

Cuvinte cheie: fonetică, ortografie, teste de evaluare

PRAGMASEMANTICA EMOȚIILOR ÎN *LA LILIECI* DE MARIN SORESCU

Emilia PARPALĂ

REZUMAT

În subcultura evocată în *La liliaci* (satul natal, Bulzești), emoțiile constituie o modalitate esențială de raportare la realitate. Prin selecțiile preferențiale pe care le-a operat, Marin Sorescu a realizat o organizare etnoculturală a unor emoții transculturale.

Emoțiile de bază (durerea, bucuria, mirarea, teama, mânia, mila, vina, rușinea, teroarea) creează câmpuri semantice izolate ori asociate prin opoziție și prin gradare.

Sintaxa discursului emoțional este modificată fie prin deconstrucție, fie prin emfază (retorica blestemului, a insultelor, a cântecelor funebre). La nivel pragmatic, am luat în considerație contextul autopoietic (cadre și roluri), stereotipizarea elementelor declanșatoare (ritualizarea: sociolectul emoțiilor), polarizarea și sincretismul emoțiilor contrastante, expresia corporală a emoțiilor. Se poate adăuga emoția naratorului Marin Sorescu, disimulată prin umor și ironie.

Cuvinte cheie: comunicare afectivă, câmpuri semantice, pragmasemantica emoțiilor.

SUBSTANTIVE COMPUSE FĂRĂ FLEXIUNE DE NUMĂR ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Silvia PITIRICIU

REZUMAT

Substantivele compuse fără flexiune de număr, majoritatea aparținând limbii populare, sunt invariabile ori defective de număr. Structura lor include, pe lângă substantiv, elemente diferite: adjectiv, verb, pronume, prepoziție etc. Categoria de număr se exprimă, în cazul lor, analitic, prin însoțirea substantivului cu un determinant.

Cuvinte cheie: compuse, defective, invariabile

**SISTEMUL MORFOSINTACTIC
AL CONDIȚIONALULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ VECHIE,
MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ**

Mihaela POPESCU

REZUMAT

Acest articol își propune o analiză diacronică a structurilor condiționale de tip *dacă p, q* din limba română, fapt care permite o atentă observare a simplificării sintactico-semantică existentă în limba actuală, simplificare determinată, pe de o parte, de tendința de compartimentare semantico-formală, evidentă în toate tipurile de perioade condiționale, iar pe de altă parte, de distrugerea opoziției (existentă în latină) *infectum-perfectum*, ale cărei consecințe sunt de asemenea remarcabile atât în plan semantic, cât și la nivel formal.

Cuvinte cheie: perioadă condițională, conjunctiv, condițional

**VALEURS DISCURSIVES DU MOT ROUMAIN DRACUL
ET SES EQUIVALENTS FRANÇAIS**

Anda RĂDULESCU

REZUMAT

Articolul prezintă o analiză a valorilor contextuale ale cuvântului *dracul* și a echivalentelor sale din limba franceză. Valorile negative ale cuvântului, evidente în cazul injuriei, coincid în cele două limbi, pe când cele pozitive capătă, în context, valori diferite. Folosit cu valoare interjecțională, opoziția dintre valorile pozitive și negative ale cuvântului se șterge în română, fapt ce ridică numeroase probleme de traducere în limba franceză, traducătorului revenindu-i sarcina de a găsi procedeele cele mai potrivite pentru a reda sensul global al structurii utilizate în română.

Cuvinte cheie: valoare discursivă, insultă, evaluare pozitivă

SEMIOTICA, PSIHANALIZA ȘI STRUCTURALISMUL ÎN NOI ABORDĂRI ALE FANTASTICULUI

Gabriela RUSU-PĂSĂRIN

REZUMAT

Fantasticul, categorie estetică și psihomentală, poate fi analizat prin prisma principiilor comunicării literare formulate de semioticiană italiană Maria Corti. Conform definiției date “hiperseminului”, “unitatea transfrastică a semnificațiilor și semnificanțelor produce o semnificație globală a textului, care este hipersemnificație”. Gradul de trăire a stranieții poate fi un hipersemn.

Stilul autoreferențial în care eul actual al scriitorului va fi interpretat prin trimitere la tuul său este definitiv pentru analiza morfologiei fantasticului prin perspective psihoanalizei (S. Freud). Dintr-o altă perspectivă, a structuralismului, Tzvetan Todorov propune două rețele tematice ale literaturii fantastice: temele eului și temele tuului. Acestea reprezintă zona comună de investigare a fantasticului pentru semiotică, psihanaliză și structuralism.

Cuvinte cheie: semiotică, fantastic, element-reper

ZWEI DIALEKTREGIONEN: SCHWÄBISCHALEMANNISCH UND BAIRISCH

Emilia ȘTEFAN

REZUMAT

Cele două regiuni dialectale, suebo-alemanică și bavareză, aparținând aceluiași grup dialectal numit germana de sus (Oberdeutsch) – urmare a răspândirii sale în zona înaltă din sudul Germaniei, dar și în Austria, Elveția și în nord-estul Italiei – păstrează numeroase particularități comune (fonetice, lexicale etc.), dar și deosebiri de pronunție și vocabular. De exemplu, dialectul suebo-alemanic cuprinde un șir de cuvinte care au valoare numai în acest spațiu.

Cuvinte cheie: spațiu dialectal, forme lingvistice, pronunție

LEXICONUL LUI MARDARIE COZIANUL – PARTICULARITĂȚI ALE VOCABULARULUI

Irina TIȚA

REZUMAT

Vocabularul utilizat de Mardarie Cozianul în *Lexiconul slavo-românesc*, din 1649, se caracterizează prin existența unor elemente lexicale specifice zonei de origine a autorului, însă există o serie de trăsături lingvistice explicabile prin variantele nordice ale vechii române literare. La jumătatea secolului al XVII-lea, vocabularul reflectă un orizont cultural al celor ce scriau îmbogățit față de secolul precedent, deschis la inovațiile petrecute în graiuri.

Cuvinte cheie: vocabular, lexicon, Mardarie Cozianul

DIVERSITATE LEXICALĂ ȘI STILISTICĂ ÎN PSEUDOCYNEGETICOS DE AL. ODOBESCU

Dragoș Vlad TOPALĂ

REZUMAT

Publicat în 1874, eseul *Pseudocynegeticos* pune în valoare diversitatea lexicală și stilistică a limbii literare printr-o alternare ingenioasă a neologismelor cu

termenii arhaici și populari. Odobescu realizează un demers lingvistic exemplar în cadrul lexicului neologic, eseu reprezentând un element de referință pentru evoluția neologismelor în limba română literară.

Cuvinte cheie: arhaism, neologism, stilistică

ENFOQUES ESTILÍSTICOS EN LOS PRIMEROS ESTUDIOS SOBRE EL ESPAÑOL COLOQUIAL

Melania ALBU

REZUMAT

În prima jumătate a secolului XX studiul spaniolei vorbite a fost efectuat din perspectiva dialectologiei, a curentului descriptiv-funcțional și a stilisticii. Primele studii stilistice spaniole, sub influența teoriilor Școlii de la Geneva, au fost efectuate de către Dámaso Alonso. Metodologia bazată pe principiile stilisticii a fost utilizată mai ales pentru studiul limbii spaniole colocviale.

Articolul prezintă, din punct de vedere stilistic, unele dintre primele abordări ale limbii spaniole colocviale.

Cuvinte cheie: stilistică, Dámaso Alonso, registru colocvial

MACEDONIAN LANGUAGE AND ITS RULES

Iadranka ANGELOVSKA
Skopje, Macedonia

REZUMAT

În gramatica macedoneană, verbele perfective și imperfective sunt extrem de importante deoarece aceste modificări ale verbelor sunt tipice limbii macedonene și altor limbi slave. Totodată, pierderea declinărilor din slava veche este o caracteristică a acestei limbi și o diferențiază de alte limbi slave.

Cuvinte cheie: limba macedoneană, limbi slave, macedoneana literară

NOTE LEXICALE (II)

Iona BĂDESCU

REZUMAT

Articolul prezintă câțiva termeni regionali folosiți în localitatea Strejesti, județul Olt. Accentul este pus pe nivelul de extindere al asemănarilor de formă și/sau înțeles cu unitățile lexicale atestate în alte regiuni ale țării.

Cuvinte cheie: lexic, dialectal, grai oltenesc

L'ARGOT À CLEF (I) *LE VERLAN*

Laurențiu BĂLĂ

REZUMAT

Verlan este cea mai cunoscută metodă a argoului, alături de multe altele, deoarece are, în opinia noastră, atât un caracter criptic (intenția utilizatorilor să nu fie înțeleși de către oamenii din jurul lor), cât și unul pronunțat ludic, în special în rândul tinerilor francezi. Trebuie spus că prezența acestei metode este foarte veche în limba franceză, urmele sale fiind evidențiate cu mai multe secole în urmă (la sfârșitul secolului al XVI-lea se putea întâlni termenul Bonbour în loc de Bourbon, numele faimoasei dinastii franceze).

Cuvinte cheie: argoul francez, *Verlan*, argou

TERMENI GEOGRAFICI PROVENIȚI DE LA ZONIME

Iustina BURCI

REZUMAT

În articolul de față se arată că în terminologia geografică populară au pătruns numeroși termeni aparținând unor clase lexicale diferite: obiecte din gospodărie (*burduf*), articole de vestimentație (*căciulă*), alimente (*lăptic*), plante (*cărpiniș*), părți ale corpului uman (*frunte*), construcții (*cazemată*), organizarea bisericească (*călugăr*). Materialul studiat are însă în vedere entopicele care au la bază păsări și animale. Ele ocupă un loc aparte în lexicul entopic nu atât prin prezența cantitativă, cât mai ales prin asociațiile pe care le-au făcut oamenii între formele de relief și regnul animal.

Cuvinte cheie: toponimie, derivate toponimice, zoonime

IZVOARE ȘI ACCEPȚIUNI ALE STRUCTURALISMULUI CONTEMPORAN

Doina BUTIURCĂ
Universitatea Petru-Maior, Târgu Mureș

REZUMAT

Sistemul limbajului este foarte complex și legile evoluției sale nu sunt întâmplătoare: în conformitate cu filosofia structuralistă, niciun element nu are o valoare proprie, în afara sistemului, și nici nu are o poziție privilegiată în ierarhia importanței. Studiul nostru se bazează pe preeminența sistemului asupra elementelor: semnele sunt produse ale sistemului în timp ce schimbările din cadrul limbii sunt de natură organică.

Cuvinte cheie: teoria semnelor lingvistice, semiologie lingvistică, sistem semnificativ

L'INFLUSSO DEGLI ANGLICISMI NEL LINGUAGGIO DEL TURISMO ITALIANO

Nicoleta CĂLINA

REZUMAT

Articolul prezintă influența limbii engleze asupra limbajului turistic italian, la nivel lexical, cu accent pe împrumuturile integrale, care cuprind lexeme străine neadaptate, transferate din limba engleză în limba italiană fără nicio modificare. Cauzele care explică aceste împrumuturi sunt numeroase și foarte diferite.

Cuvinte cheie: anglicisme, limbajul turistic italian, împrumut lexical

DER POSSESSIVE DATIV IN PHRASEOLOGISMEN

Bogdana CÎRTILĂ

REZUMAT

Articolul își propune să realizeze o comparație din punct de vedere structural, semantic și pragmatic, între expresii frazeologice și sintagme nefrazeologice cu un dativ posesiv, din limba germană contemporană. La nivel sintactic, se constată echivalența structurală a celor două tipuri de construcții, în timp ce ocurența obligatorie a dativului posesiv și imposibilitatea substituirii acestuia printr-un grup genitival constituie trăsături definitorii ale frazeologismelor. Obiectul posedat este o parte fizică a corpului, ce reprezintă metaforic o parte mentală sau spirituală a corpului (*body as mind metaphor*). Astfel poate fi explicată, în cazul expresiilor idiomatice, relația deosebit de strânsă dintre posesorul puternic „afectat” și obiectul posedat, chiar și în cazul expresiilor conținând un verb de stare, care este incompatibil cu sintagmele nefrazeologice.

Cuvinte cheie: dativul posesiv, expresii frazeologice, gramatica părților corpului

LE DÉVELOPPEMENT DE L'ARTICLE INDÉFINI DANS LES LANGUES NÉOLATINES À PARTIR DE TERMES LATINS

Ioana-Rucsandra DASCĂLU

REZUMAT

Analizăm dezvoltarea articolului nedefinit *un* în limbile neolatine de la sursele latine, în contextul opoziției create între cuvinte lexicale și cuvinte gramaticale, între cuvinte de conținut și elemente funcționale, distingând în aceste clase referința ca utilizare a unei expresii descriptive care desemnează un anumit obiect al lumii. Articolul *un* este articol numeric, care exprimă unitatea cu excluderea oricărei părți; la origine, în limba latină, avea valoare de numeral, de pronume și de adjectiv nedefinit; evoluând, semantismul său de unicitate slăbește, în favoarea trăsăturii semantice [+notorietate].

Cuvinte cheie: articol, referință, limbi romanice

REPERE SEMIOTICE ÎN AVANGARDA RUSĂ

Camelia DINU
Universitatea din București

REZUMAT

Studiul abordează aspecte legate de felul în care se reflectă teoriile unor lingviști reputați, ruși, și nu numai, în creația avangardei literare.

Obiectivul fundamental este relevarea potențialului estetic și euristic al limbajului și al conștiinței creatoare în cadrul avangardei literare ruse.

Pornind de la configurația experimentului artistic ca fenomen sistemic, am demonstrat punctele de tangență ale unor teorii semiotice din secolul XX cu opera unor scriitori avangardiști ruși.

Pe baza exemplelor din textele unor moderniști renumiți, am demonstrat că avangarda literară rusă a determinat nu numai o nouă poetică / estetică, ci și o nouă semiotică, regândind toți parametrii-cheie ai limbajului.

Cuvinte cheie: Literatura rusă de avangardă, experiment artistic, semiotică

FIGURI SEMANTICE FUNCȚIONALE ÎN SUPRANUME DIN FOTBALUL ROMÂNESC: METONIMIA ȘI ANTONOMAZA

Alina GIOROCEANU

REZUMAT

Depășind limitele unui grup, porecla unei persoane intră în spațiul public și devine supranume. În această etichetă sunt recunoscute nu doar calitățile sau greșelile unei persoane, ci și calitățile și defectele societății din care face parte respectiva persoană. Figurile semantice și lexicale care permit apariția acestor supranume (din fotbalul românesc) sunt metonimia și antonomaza.

Cuvinte cheie: supranumele din fotbalul românesc, metonimia, antonomaza

THE DYNAMICS OF LANGUAGE CONTACT

Andreea ILIESCU

REZUMAT

Dinamica contactului lingvistic este unul dintre cele mai ample fenomene studiate de specialiști. De-a lungul istoriei, limbile au depășit bariere geografice, sociale sau politice, influențându-se într-o mai mare sau mai mică măsură. Principalii factori care au dus la apariția unor limbi noi au fost proximitatea geografică și asemănările componentelor lingvistice ale acestei dinamici. Fără îndoială, dinamica lingvistică va continua, însă trebuie să se țină seama de riscul emergenței unor hibrizi, a unor pseudo-limbi, care nu au niciun fundament cultural și social.

Cuvinte cheie: contact lingvistic, diglosie, interferențe culturale

EXTINDEREA ABLATIVULUI ABSOLUT ÎN LIMBA LATINĂ

Alexandra IORGULESCU

REZUMAT

În acest articol prezentăm evoluția construcției participiale absolute, frecvent utilizată în toate epocile literaturii latine. În perioada arhaică a literaturii latine există numeroase exemple în care ablativul absolut subiect nu se acordă în număr

cu participiul predicat, pentru că acesta, ca un rezultat al folosirii frecvente, a devenit o formulă fixă. Numărul construcțiilor participiale absolute crește considerabil în perioada clasică și postclasică și ilustrăm acest aspect cu exemple din operele lui Titus Livius și Tacitus.

Cuvinte cheie: ablativ absolut, latină, absolute participial clause

BILINGUISMO E FALSI AMICI (ANALISI APPLICATA ALL'ITALIANO E ROMENO)

Silvia MADINCEA PAȘCU
Universitatea „Tibiscus”, Timișoara

REZUMAT

În lucrarea de față am încercat să facem o scurtă prezentare teoretică a bilingvismului și a interferenței lingvistice, concentrându-ne asupra unor exemple concrete. Aceste exemple sunt rezultatul unui sondaj realizat pe un număr de 50 de studenți la limba italiană.

Am încercat, de asemenea, să constituim o listă de falși prieteni cu același etimon, pe care i-am clasificat apoi în parțiali și totali. În același timp, am identificat câteva cazuri rare în care falșii prieteni nu prezintă același etimon.

Cuvinte cheie: bilingvism, falși prieteni, sondaj

DAGLI APPENNINI AI CARPAZI, AL TIGRI E ALL'EUFRATE. L'INDOEUROPEO È UNA FAVOLA?

Giuseppe MOSCIATTI,
Camerino, Italia

REZUMAT

Acest articol prezintă, pe scurt, originala cercetare lingvistică, întreprinsă de filologul italian Giovanni Semerano (Ostuni, 1911 - Firenze, 2005). Potrivit argumentelor sale, limba indo-europeană nu a existat niciodată, iar limba și cultura europeană își au originea în limbile mesopotamiene, mai ales în limba akkadiană.

Printre cuvintele exemplificate, există unele care provin din Dacia și România de astăzi.

Cuvinte cheie: Giovanni Semerano, limba indo-europeană, etimologii

VOCABULARUL MINIMAL AL LIMBII ROMÂNE CURENTE – STRUCTURĂ ȘI DINAMICĂ

Doina NEGOMIREANU

REZUMAT

Structura și dinamica vocabularului limbii române actuale, a cărei ultimă variantă a fost indicată în 1994, reprezintă un factor sugestiv atât pentru evoluția vocabularului românei cât și pentru relația dintre limba română și alte limbi culturale din actualul spațiu internațional.

Cuvinte cheie: vocabular minimal, limba română actuală, limba română urbană

IL CONGIUNTIVO ITALIANO E I SUOI CORRISPONDENTI ROMENI NELLE PROPOSIZIONI SUBORDINATE COMPLETIVE

Elena PÎRVU

REZUMAT

Acest articol este o scurtă prezentare a folosirii conjunctivului italian în propozițiile subordonate complete și a modalităților de traducere a acestuia în limba română. În propozițiile subordonate complete, conjunctivul italian poate fi redat în română prin două moduri personale: indicativ și conjunctiv.

Cuvinte cheie: conjunctiv, subordonate complete, corespondență

REPERE CULTURALE ȘI LINGVISTICE ÎN SEMANTISMUL UNUI TERMEN CROMATIC ROMÂNESC: *ROȘU*

Cristina RADU GOLEA

REZUMAT

Au existat diverși termeni în limba latină care erau utilizați pentru a indica culoarea *roșie*. Limba română a păstrat doar termenul *roșu*, cel mai probabil derivat din latinescul *RŌSEUS*. În mod analog, în limba română cuvântul *roșu*, prezintă o serie sinonimică bogată.

Cuvinte cheie: sistem cromatic, etimon, restricționare a înțelesului

ADJECTIVE FRECVENTE ÎN TEXTELE EPIGRAFICE LATINE

Mădălina STRECHIE

REZUMAT

Adjectivele care se găsesc în textele epigrafice latine sunt folosite pentru a exprima sentimente, pentru a reda statutul social, prestigiul personal sau pentru a nota feroarea religioasă a romanilor. Multe dintre aceste adjective se găsesc la superlativ, mai ales acelea care fac referire la calitățile împăratului sau la zeii importanți ai romanilor, dar adjectivele sunt la superlativ și în inscripțiile funerare.

Cuvinte cheie: latină, epigrafie, adjective

„EU SÎNT GAITTANY!”

G.I. TOHĂNEANU

REZUMAT

Sunt rememorate momente din perioada petrecută în preajma lui Al. Rosetti, cercetător, profesor și om de cultură a cărui personalitate și realizări științifice de excepție în lingvistica românească, da nu numai, au marcat evoluția profesională a multor generații de filologi.

Cuvinte cheie: memorii, Alexandru Rosetti, *Istoria limbii române*

UN LINGVIST MODEL

Ion TOMA

REZUMAT

Cu ocazia onorării academicianului Marius Sala, autorul prezintă etapele și direcțiile evoluției sale profesionale și științifice. Acesta poate fi considerat un tipar care merită să fie urmat de o întreagă generație de lingviști.

Cuvinte cheie: Marius Sala, model, lingvist

DESPRE CONCEPTUL DE SILABĂ

Laura TRĂISTARU

REZUMAT

Conceptul de silabă i-a preocupat în mod constant pe foneticieni și lingviști. Simțul pentru silaba orală îl au toți oamenii. Chiar și analfabeții au simțul pentru silabă. În definirea silabei, lingviștii au făcut apel la criteriul sonorității sunetelor, identificând culmi de sonoritate și depresiuni de sonoritate.

Cuvinte cheie: silabă, sonoritate, culmi de sonoritate

DISCURSUL IMPOZITIV

Ștefan VLĂDUȚESCU

REZUMAT

Teza acestei lucrări se concentrează asupra faptului că argumentația și demonstrația nu sunt metode de investigație, ci aparțin de domeniul impoziției. În general, opinia profesorului Daniela RoventăFrumușani este adiacentă, când afirmă că „discursul argumentativ este un discurs orientat”. Ideea de „impoziție” reiese de asemenea din lucrările lui O. Ducrot’s and J.-C. Anscombe’s.

Intenția abordării cu caracter de impunere este aceea de a acționa în favoarea sau împotriva unui produs mediativ, a justificării unei concluzii, a confirmării sau infirmării validității unor cunoștințe sau a stabilirii dacă problema este falsă sau adevărată. Discursul impozitiv are două forme: discursul argumentativ și discursul demonstrativ.

Cuvinte cheie: argumentație, investigație, impozitiv